

سیر و تطور بیمه زن خانه‌دار از آغاز تا به امروز

امروزه از اصلی‌ترین و عمومی‌ترین ابزار نظام تأمین اجتماعی در کشورها، بیمه‌های اجتماعی هستند. بیمه‌های اجتماعی به جهت پیامدهای اقتصادی و اجتماعی خود در جوامع از اولویت‌های سیاسی و اجتماعی هر جامعه به شمار می‌روند؛ لیکن در کشور ایران دامنه‌ی پوشش و عرضه‌ی خدمات در نظامات بیمه اجتماعی علی‌رغم ضرورت همگانی بودن بیمه‌های اجتماعی جهت تأمین حقوق اقتصادی و اجتماعی افراد، صرفاً مزدبگیران و حقوق‌بگیران را در بر می‌گیرد.

مرکز امور مشارکت زنان با توجه به ضرورت این حمایت و در پی مواجهه با مواردی؛ از جمله عدم استحقاق زن به نفقه در عده وفات و پیشنهاد لایحه اصلاح ماده ۱۱۱۰ قانون مدنی و ارائه طرح بیمه ازدواج به ریاست جمهوری و تأیید طرح مربوطه و الزام به ارسال پاسخ مرکز امور مشارکت زنان در این خصوص، بر آن شد تا صندوقی در راستای برقراری حمایت بیمه‌ای از زنانی تأسیس نماید که به جهت داشتن عدم شغل مناسب تحت هیچ پوشش بیمه‌ای قرار ندارند. مرکز امور مشارکت زنان با این تلقی که تمامی زنان غیرشاغل که به جهت عدم اشتغال در بخش رسمی تحت نظام‌های بیمه‌ای موجود قرار نمی‌گیرند و صرفاً به تبع پدر و شوهر از حمایت‌های بیمه‌ای استفاده می‌نمایند، خانه‌دار هستند، اقداماتی در خصوص حمایت از زنان خانه‌دار از جمله مطالعه طرح‌های پیشنهادی نظام تأمین اجتماعی، سازمان‌ها و نهادهای مختلف، مطالعات تطبیقی بررسی وضعیت تأمین اجتماعی زنان خانه‌دار سایر کشورها و تشکل جلسات، مشاوره فنی و رایزنی با صاحب‌نظران در این خصوص انجام داد. لیکن در سوابق موجود انجام مطالعات تطبیقی و بررسی طرح‌های مشابه در نهادهای مختلف رویت نشد و صرفاً نامه‌ای به سازمان تأمین اجتماعی جهت دریافت طرح بررسی شده توسط این سازمان در راستای برقراری بیمه زنان خانه‌دار و همچنین پیش‌نویس لایحه‌ای در جهت صندوق بیمه زنان خانه‌دار که علی‌الظاهر در تاریخ ۱۳۷۹/۱۰/۲۲ به مرکز ارسال شده (پیوست ۱) موجود می‌باشد. در رابطه با طرح در دست بررسی در سازمان تأمین اجتماعی این نکته حائز اهمیت است که به گفته فردی از حقوقدانان از متولیان این طرح، سازمان تأمین اجتماعی گروه هدف متفاوتی را در ارائه طرح مذکور دنبال می‌نموده است. تعریف زن خانه‌دار در طرح مذکور زن شوهرداری است که به جهت عدم اشتغال در بخش رسمی منحصراً به امر خانه‌داری مشغول است.

همچنین در لایحه پیشنهادی موجود در سوابق زن خانه‌دار به زنانی اطلاق شده است که شاغل و یا در جستجوی کار و یا مشغول به تحصیل نبوده و منحصراً به امر خانه‌داری مشغول باشند که از تعریف پیش‌گفته جامع‌تر و وسیع‌تر می‌باشد. این تعریف برگرفته از تعریف مرکز آمار ایران از خانه‌داری ارائه شده است. بر اساس تعریف مرکز آمار ایران «خانه‌دار فردی است که شاغل، بیکار (جویای کار) و محصل نبوده و بنا بر اظهار پاسخگو در هفت روز پیش از مراجعه مامور آمارگیری به خانه‌داری مشغول باشد». لیکن این لایحه طرح تشکیل سازمانی با وظایف و اختیارات گسترده‌تر از صرف بیمه زنان خانه‌دار؛ از جمله پرداخت مقرری، ایجاد زمینه اشتغال، فراهم نمودن تسهیلات لازم برای آموزش حرفه‌ای و عمومی و اعطاء سرمایه اولیه به صورت وام جهت اشتغال را در نظر داشته است که با حوزه وظایف و اختیارات بسیاری از وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی؛ از جمله وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تداخل دارد.

نهایتاً با انجام بررسی‌های اولیه، پیشنهاد پیش‌بینی بیمه برای زنان خانه‌دار مرکز امور مشارکت زنان پس از طرح مکرر در جلسات هیئت دولت مورد توجه قرار گرفت و ضمن مصوبه ۱۳۷۸/۱۱/۳ هیئت مذکور، مرکز مشارکت امور زنان موظف به ارائه لایحه بیمه زنان خانه‌دار ظرف سه ماه به هیئت وزیران جهت تصویب شد. این مرکز با درخواست دریافت سوابق از

سازمان تأمین اجتماعی پیرامون این طرح در سازمان مربوطه و تشکیل جلساتی مشترک با دستگاه‌های مرتبط و صاحب‌نظران این حوزه در راستای تهیه لایحه مربوطه اقدام نمود. پس از ارسال رونوشت نامه شماره ۲۱/۵۲۳۰۷/۲۴۰ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۷ در خصوص اعلام‌نظر در خصوص «لایحه ساختار نظام تأمین اجتماعی»، مرکز مربوطه بر آن شد تا از دو مسیر برقرار نمودن پوشش حمایتی برای این قشر را دنبال نماید:

الف- ارائه پیشنهادات جهت لحاظ بیمه زنان خانه‌دار در چارچوب لایحه ساختار سازمانی نظام تأمین اجتماعی کشور موضوع ماده ۴۰ قانون برنامه سوم پنجساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی؛

ب- تهیه طرح بیمه مشارکتی زنان خانه‌دار؛

بنابراین، کارشناسان مرکز دغدغه‌های خویش در رابطه با زنان غیر شاغل را در لایحه ساختار سازمانی نظام تأمین اجتماعی کشور طی درخواست اعلام نظر در رابطه با این لایحه مطرح نمودند. این مرکز کوشش نمود با اضافه نمودن گروه‌هایی که تحت پوشش نظام بیمه‌ای و حمایتی قرار ندارند به مشمولان این قانون نظام حمایتی جهت پوشش کامل زنان خانه‌دار ایجاد نمایند و در این راستا پیشنهاد تأسیس سازمانی با عنوان سازمان تأمین اجتماعی زنان را ذیل سازمان‌های متولی این قانون به منظور پوشش کامل زنان خانه‌دار، بیوه، بدسرپرست و بی‌سرپرست ارائه کردند که مورد موافقت قرار نگرفت.

همچنین در راستای تهیه و تدوین طرحی در رابطه با تأمین اجتماعی زنان خانه‌دار، مرکز امور مشارکت زنان با برگزاری و پیگیری جلسات با کارشناسان این حوزه و دستگاه‌های مرتبط، درخواست دریافت آمار مرتبط در این زمینه از مرکز آمار ایران و الگو گرفتن از طرح‌های حمایتی مشابه طراحی شده برای زنان از جمله طرح ایران و زینب کبری مورد اجرا در بانک کشاورزی، در راستای تهیه لایحه مربوطه اقدام نمود. در این زمینه مرکز امور زنان طی جلساتی با سازمان مدیریت برنامه‌ریزی کشور، مدیران بانک کشاورزی و متولیان طرح‌های مربوطه تصمیم به اجرای طرحی مشترک با بانک مربوطه تحت حمایت این سازمان در رابطه با عنوان «سپرده سرمایه‌گذاری آتیه برای زنان خانه‌دار» در تاریخ ۱۳۸۰/۰۶/۱۸ نمود.

در روند بررسی طرح مذکور طی جلساتی مشترک میان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و معاونت امور اجتماعی مرکز امور مشارکت زنان، در جلسه سیزدهم مورخ ۱۳۸۰/۰۸/۰۸ با حضور معاون امور اجتماعی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی (جناب آقای واعظ مهدوی)، معاون امور اجتماعی و توسعه مشارکت‌های مرکز امور مشارکت زنان (سرکار خانم جهانگیر)، مدیر امور اجتماعی مرکز امور مشارکت زنان (سرکار خانم احترامی) موافقت اولیه با این پیشنهاد با نظر بر رفع هم‌پوشانی‌های موجود با سیستم تأمین اجتماعی، تعیین سقف مخاطبین تحت پوشش این طرح و اولویت‌ها، مشخص شدن پیلوت اجرایی اولیه طرح در مناطق مورد نظر و ارائه توجیهات اقتصادی و اجتماعی طرح توسط مرکز امور مشارکت زنان صورت گرفت. در نهایت با بررسی‌ها و مطالعات صورت گرفته توسط مرکز امور مشارکت زنان، به موجب مکاتبات شماره ۸۱۲۶ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۶ با مدیر محترم امور تجهیز منابع و خدمات بانک کشاورزی و شماره ۹۳۸۱ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۱ با معاون محترم امور اجتماعی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تصمیم بر اجرای طرح فوق‌الذکر در سطحی محدود در سال ۱۳۸۱ در چارچوب پروژه‌های مشترک با بانک جهانی با پیلوت ۱۰۰۰۰ نفره بیمه زنان خانه‌دار در استان‌های سمنان و کهگیلویه و بویر احمد گردید که بر اساس شاخص‌های توسعه انسانی بر حسب جنسیت (GDI)، توانمندی‌های زنان (GEM)، نرخ فعالیت‌های اقتصادی زنان نسبت به مردان و میزان آسیب‌دیدگی زنان در رتبه میانه قرار داشته‌اند.

بر اساس طرح پایلوت، مشمولین طرح ۵۱۱۳ نفر زنان خانه‌دار استان سمنان و ۴۸۸۷ نفر زنان خانه‌دار استان کهگیلویه و بویراحمد (جمعاً ۱۰۰۰۰ نفر) بودند که به مدت ۵ سال تحت پوشش آزمایشی قرار خواهد داشت. در این طرح برای هر زن مشارکت‌جو به مدت ۵ سال ماهیانه مبلغ ۵۰۰۰۰ ریال توسط دولت پرداخت می‌شد و به همین میزان نیز توسط زن خانه‌دار سپرده‌گذاری صورت می‌گرفت و پس از ۵ سال مستمری متناسب با سپرده‌گذاری قابل پرداخت بود و در صورت از کارافتادگی، بیوگی، سالمندی، بی‌سرپرستی و بدسرپرستی مستمری از همان ابتدا برقرار می‌شد. اعتبار مورد نیاز طرح برای هر نفر سالانه ۶۰۰۰۰۰ ریال و برای ۱۰۰۰۰ نفر ۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال بود و دو درصد از مخاطبین طرح را زنان آسیب‌دیده تشکیل می‌دادند (بیوه، بدسرپرست، بی‌سرپرست و از کار افتاده). طرح پایلوت مذکور به ضمیمه پیوست می‌باشد (پیوست ۲).

بر اساس این پایلوت و توافقات حاصله مرکز امور مشارکت زنان در تاریخ ۱۳۸۱/۵/۲۷ طرح بیمه زنان خانه‌دار را جهت اظهار نظر و تصویب به کمیسیون امور اجتماعی ارائه نمود. در طرح مذکور «خانه‌داری به وضعیتی اطلاق می‌شود که در آن زن شاغل و یا در جستجوی کار و یا مشغول به تحصیل نبوده و منحصرأً به امر خانه‌داری مشغول می‌باشد».

در بررسی طرح فوق‌الذکر ارکان و دستگاه‌های دولت ایرادات و اشکالات بسیاری را به طرح مربوطه از جمله عدم پیش‌بینی محل اعتبار و تعیین دقیق صندوق مجری وارد نمودند. در این ارتباط نظرات بانک مرکزی، سازمان تأمین اجتماعی و وزارت اقتصاد و دارایی قابل توجه است. سازمان تأمین اجتماعی طرح مذکور را بسیار کلی و اجمالی ارزیابی نمود و تأکید بر روشن‌تر نمودن حمایت‌های مورد نظر طرح مربوطه نمود. به علاوه ۵ سال پیش‌بینی شده در این طرح را کافی ندانست و معتقد به افزایش آن به ۱۰ سال بود. بیمه مرکزی نیز طی نظراتی به تفصیل بیان داشت که طرح مذکور اصولاً یک طرح بیمه‌ای نیست زیرا بیمه‌گر، بیمه‌گذار، مدت بیمه، خطرهای بیمه شده و نحوه تحقق آن‌ها، نحوه پرداخت غرامت و میزان تعهدات بیمه‌گر روشن نشده است. همچنین مشخص نشده است که در این طرح دوره کهولت از چه سنی آغاز می‌شود؟ مفهوم و تعریف بی-سرپرستی، بیوگی، طلاق و از کار افتادگی چیست؟ افرادی که در آغاز طرح در این وضعیت قرار دارند چگونه از مزایای طرح استفاده خواهند کرد؟ سازو کار جذب زنان خانه‌دار در این طرح چگونه است؟ چه تمهیداتی برای پرداخت حق‌السهم زانی که فاقد توانایی لازم برای پرداخت منظم سهم خود هستند اندیشیده شده است؟

در این رابطه وزارت اقتصادی و دارایی نیز بیان داشته است که «بیمه‌های اجتماعی» و «حمایت‌های اجتماعی» دو مقوله متفاوت از یکدیگرند و معتقد بوده است که طرح مذکور اگر چه برای ایجاد پوشش تأمین اجتماعی و امنیت رفاهی زنان خانه‌دار آسیب‌پذیر و آسیب‌دیده از شرایط اقتصادی و اجتماعی اهمیت داشته، لیکن به دلیل نداشتن مبانی نظری و علمی قوی در برگیرنده سیاست‌های حمایتی موثر به گروه‌های اجتماعی مورد هدف نبوده و فاقد کالبد شکافی لازم حقوقی مالی، اداری و تشکیلاتی حاکم بر گسترده تعاملات برنامه‌های تأمین اجتماعی است. این وزارتخانه معتقد به پیگیری این حمایت از طریق لایحه نظام جامع تأمین اجتماعی در حال تدوین در آن زمان بوده است تا بر اساس اصول قانون اساسی (اصول ۲۱ و ۲۹) کلیه آحاد کشور اعم از زنان و مردان با رعایت اصول فراگیری، جامعیت، حمایت‌ها و کفایت خدمات طی برنامه زمان‌بندی شده تحت پوشش نظام جامع قرار گیرند.

به علاوه، با عنایت به نظر این وزارت باید توجه داشت در فرهنگ اجتماعی ایران عموماً زنان شاغل (اعم از کارمند، کارگر و...) توأمأً مسئولیت خانه‌داری را نیز به عهده دارند. بنابراین تفکیک بین زنان شاغل و زنان خانه‌دار می‌بایست در تعمیم بیمه و برقراری حمایت‌ها نباید بین زنان شاغل و زنان خانه‌دار تقابل و یا تضعیف شغلی و حمایت حادث گردد. مضافاً بر این که الگوی پیشنهادی برای مشارکت به صورت سپرده‌گذاری بوده که این نوع مشارکت در چارچوب نظام بیمه‌های اجتماعی نبوده و

بیشتر جنبه صندوق احتیاط را دارد. برقراری حمایت‌های بیمه‌ای باید در چارچوب محاسبات بیمه‌ای و تحت شرایطی باشد که میزان نرخ و دوره تعادل آن پیش‌بینی شده باشد. همچنین مزایای بهره‌مندی از مشارکت در طرح از طریق افتتاح حساب به دلیل قائل به تفکیک نبودن خدمات بیمه درمانی و دریافت مستمری از محل وجوه پرداختی، دارای ابهام است. طرح ارائه شده و گزارش دستگاه‌های مذکور به پیوست ضمیمه می‌باشد (پیوست ۳). نهایتاً این پیشنهاد توسط هیئت دولت به تصویب رسید و در جلسه ۱۳۸۱/۶/۱۰ هیئت دولت مقرر شد که سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی لایحه بیمه زنان خانه‌دار را تنظیم و ارسال نماید.

به دنبال تصویب طرح مذکور، با هماهنگی و همکاری با فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی ۲ میلیارد ریال بودجه ذیل برنامه‌های جداگانه فصل رفاه اجتماعی ردیف ۳۰۴۴۰ سال ۱۳۸۳ در قالب اختصاص ردیفی از بودجه سالانه در سال ۱۳۸۱ جهت اجرای طرح بیمه زنان خانه‌دار پیش‌بینی شد و اجرای طرح مذکور بر عهده سازمان بهزیستی قرار گرفت. سازمان بهزیستی جهت اجرای این طرح رأساً اقدام به تهیه و تصویب آیین‌نامه اجرایی طرح بیمه اجتماعی زنان خانه‌دار نمود و پیرو بخشنامه شماره ۶۴۹۵/۸۰۰-۱۰ مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۰۵ یک نسخه از این آیین‌نامه به استان‌های اصفهان، خراسان، گیلان، آذربایجان شرقی، کهگیلویه و بویراحمد و مازندران به عنوان استان‌های محل اجرای طرح ابلاغ شد؛ لیکن آیین‌نامه مذکور مطابق با چارچوب طرح تصویبی مرکز امور مشارکت زنان در هیئت دولت نبود. از جمله می‌توان به درصد اختصاص یافته اعتبار جهت پرداخت استان‌های منتخب جهت اجرای طرح اشاره داشت. در این طرح بیمه‌گر بانک ملت در نظر گرفته شد و همچنین ستاد هماهنگی و کمیته عملیات اجرایی جهت اجرایی شدن طرح پیش‌بینی گردید که در آن به طور کل مرکز امور مشارکت زنان که مطرح کننده و پیگیر نخستین چنین حمایتی برای زنان غیر شاغل بود نادیده انگاشته شد و در میان اعضای این ستاد و کمیته شمرده نشد. در این آیین‌نامه گروه هدف به زنان خانه‌دار بین ۲۰ تا ۶۰ سال تغییر پیدا کرد و زنان در حال تحصیل به صراحت از شمول این طرح خارج شدند و بالتبع از حمایت‌های طرح محروم گردیدند. متن آیین‌نامه مذکور به همراه تفاهم‌نامه منعقد فی مابین بانک ملت و سازمان بهزیستی کشور به پیوست ضمیمه می‌باشد (پیوست ۴).

همچنین به نظر مشاور این طرح، جناب آقای نامع اجرایی نمودن طرح مذکور توسط سازمان بهزیستی و کمیته امداد به جهت ماهیت حمایتی این سازمان‌ها امکان‌پذیر نبوده و راهبردهای طرح مذکور را متأثر خواهد نمود. ایشان پیشنهاد نمودند که اجرای طرح مذکور باید توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و با نظارت مرکز امور مشارکت زنان صورت پذیرد. به نظر می‌رسد اظهار نظر مربوطه صحیح بوده و در راستای اجرای طرح در سال‌های آتی می‌توان تأثیر خلط مباحث حمایتی و بیمه‌ای در طرح مذکور و عدم نتیجه گرفتن طرح مربوطه بر این اساس را به روشنی مشاهده نمود. طرح اولیه تهیه شده توسط مرکز امور مشارکت زنان بیش از دنبال نمودن ایجاد بیمه اجتماعی برای گروه هدف در پی ایجاد صندوق احتیاطی ویژه‌ای با مزایای مادام‌العمر و ایجاد یک حمایت اقتصادی از این افراد با ایجاد مستمری برای آنان بوده است.

آنچه که با بررسی سیر این بیمه تا کنون می‌توان بیان داشت این که بیمه مورد نظر برای زنان خانه‌دار بیشتر جنبه صندوق احتیاطی داشته و از بیمه‌های اجتماعی متفاوت است، چراکه در طرح و لایحه بیمه زنان خانه‌دار مشارکت فرد در سرمایه‌گذاری نقش مهمی دارد. در حالی که در بیمه‌های تأمین اجتماعی مشارکت واقعی بسیار ضعیف است. همچنین در بیمه‌های اجتماعی میزان پوشش خطرات بالاتر از انواع دیگر بیمه است. به علاوه، در بیمه‌های اجتماعی نقش اساسی را دولت ایفا می‌نماید؛ لیکن نقش اصلی در صندوق‌های احتیاط به عهده بانک‌ها می‌باشد. به همین جهت با توجه به نظرات ارائه شده از سوی کارشناسان معاونت موجود در سوابق مبنی بر شمول طرح بیمه خانه‌دار بر کسانی که توان پرداخت سهم خود را دارند و

افزودن افرادی که توانایی پرداخت سهم خود را ندارند در مراحل بعد در صورت امکان توسط آیین‌نامه‌های مرتبط راهکارهایی دیگر از جمله مشارکت بیشتر دولت یا استفاده از سازمان‌های حمایتی می‌توان رویکرد صندوق احتیاطی مرکز امور زنان در ارائه این طرح را به روشنی دریافت. اما آنچه که هم اکنون در سازمان بهزیستی در قالب بیمه زنان خانه‌دار اجرا می‌گردد با این که برگزفته از کلیات طرح بیمه زنان خانه‌دار مرکز امور مشارکت زنان است؛ لیکن ماهیت اجرای آن جنبه حمایتی یافته و با طرح اولیه متفاوت است.

مطابق گزارش تهیه شده مورخ ۱۳۸۲/۰۲/۲۰ جهت پاسخ به سؤال موسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران با استناد به گزارش سال ۱۳۸۱ سازمان بهزیستی در اجرای طرح تعداد ۲۵۰۱ نفر زنان خانه‌دار واجد شرایط متقاضی و نیز ۴۱۶ نفر زن سرپرست خانوار مددجوی سازمان (۵۸۴ ارومیه، ۵۱۱ کاشمر، ۵۱۱ نوشهر، ۴۳۷ اردستان، ۴۳۷ رودبار و ۴۳۷ یاسوج) از مزایای طرح برخوردار گردیدند که ۱۰۰ درصد حق بیمه مددجویان توسط سازمان پرداخت گردیده است و در سال ۱۳۸۲ نیز ۱۴ میلیارد ریال اعتبار به اجرای طرح تخصیص یافته است که ۵ میلیارد ریال آن توسط مرکز تأمین شده است. با اجرای طرح در سال ۱۳۸۲ قریب به ۲۰۰/۰۰۰ زن خانه‌دار با احتساب تخصیص ۲۵ درصد اعتبار به زنان سرپرست خانوار تحت پوشش سازمان قرار گرفته و از مزایای طرح بهره‌مندی شدند.

بنابر نظر کارشناس مرکز امور مشارکت زنان مورخ ۱۳۸۳/۹/۲۲ با استناد به گزارش ارائه شده مذکور از سوی سازمان بهزیستی پیرامون نحوه اجرای طرح بیمه زنان خانه‌دار طی سالیان ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۳ با اعتبارات اختصاص یافته در مجموع تا پایان سال ۱۳۸۳ فقط ۳۰/۰۰۰ نفر در زمره افراد مشمول طرح قرار خواهند گرفت در حالی که طبق آمارهای موجود و نمونه‌گیری‌های انجام شده در سال ۱۳۸۲ پیرامون وضعیت اشتغال و بیکاری کل کشور جمعیت زنان خانه‌دار در سال یاد شده حدوداً ۱۶ میلیون نفر بوده و یقیناً امکان اجرای تعهدات پیش‌بینی شده وجود ندارد.

گزارش اجرای این طرح طی سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۳ توسط سازمان بهزیستی واصله از دفتر امور زنان و خانواده سازمان بهزیستی به پیوست ضمیمه می‌باشد (پیوست ۵).

نکته مهمی که در آیین‌نامه بیمه زنان خانه‌دار در نظر گرفته شده، این بود که در صورتی که زن خانه‌دار دارای شرایط اعلام شده، حداقل ۵ سال حق‌السهم بیمه خود را به حساب مربوطه در بانک واریز کرده باشد و حداقل سن او هم ۵۰ سال باشد، می‌تواند از حداقل مزایای مستمری بیمه‌ای طرح بهره‌مند شود، ولی اجرای این طرح از مرز ۵ سال گذشت و برخی از زنان خانه‌دار که می‌بایستی با احراز شرایطشان از مستمری برخوردار شوند با بهم زدن معامله از سوی دولت مواجه شدند. و این گونه شد که این طرح که در جهت حمایت از زنان و رفع مشکلات آنان تصویب شده بود، مدتی پس از اجرا به دلیل مشکلات مالی متوقف شد.

مسئولان بهزیستی کافی نبودن اعتبارات را تنها مانع اجرایی شدن طرح بیمه زنان خانه‌دار ذکر می‌کردند و معتقد بودند اجرای این طرح با این اعتبار و روند، ۱۰۰ سال به طول می‌انجامد.

مرکز امور زنان در راستای تنظیم لایحه بیمه زنان خانه‌دار، اقدام به ارائه این لایحه تحت عنوان «لایحه صندوق بیمه زنان خانه‌دار» به سازمان مدیریت برنامه‌ریزی جهت بررسی و تأیید ذیل مکاتبه شماره ۳۷۷۱ مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۲۰ نمود (پیوست ۶). سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با بررسی لایحه ارائه شده در پاسخ به آن طبق مکاتبه شماره ۱۲۳/۱۱۲۱۶۶ مورخ

۱۳۸۱/۰۷/۱۰ خواستار تدوین لایحه‌ای همه جانبه با بررسی و مطالعه بیشتر گردید و در راستای تدوین این لایحه از مرکز درخواست ارسال اطلاعاتی به سازمان مربوطه؛ از جمله جامعه هدف مورد نظر، تعداد مشمولان به تفکیک زنان خانه‌دار بی-سرپرست، بدسرپرست، بیوه و سرپرست خانوار، وضعیت صندوق پیشنهادی از نظر ارکان و تشکیلات، سازوکار پیشنهادی جهت بهره‌مندی از صندوق و تعیین متولی جهت شناسایی و معرفی زنان خانه‌دار را نمود.

در سال ۱۳۸۲ پس از تصویب بودجه بیمه زنان خانه‌دار توسط مجلس شورای اسلامی و تعیین مجدد سازمان بهزیستی به عنوان متولی طرح، موافقتنامه‌ای فی‌مابین مرکز امور مشارکت زنان و سازمان بهزیستی منعقد گردید که علی‌رغم تأییدات نهایی مرکز و امضای موافقتنامه‌ای با این سازمان مبادله شد که مرکز ۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال اعتبار در اختیار این سازمان قرار داد که مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال آن مربوط به طرح بیمه زنان خانه‌دار بود؛ لیکن سازمان بهزیستی درخواست تأمین این اعتبار را از فصل ۶ نمود در حالی که امکان تأمین برای مرکز امور مشارکت زنان تنها از فصل ۵ وجود داشت.

همچنین مدیریت اجتماعی مرکز مشارکت امور زنان در ادامه اجرای طرح توسط سازمان بهزیستی و تصویب طرح نظام جامع تأمین اجتماعی کشور با وزارت رفاه مکاتباتی داشته و بر اساس پیگیری‌های صورت گرفته کمیته‌ای تحت عنوان زنان و کودکان در آن وزارتخانه جهت تهیه و تدوین لایحه صندوق کودکان و زنان تشکیل گردید و طی مذاکراتی که از طریق مشاور طرح با وزارتخانه مربوطه صورت گرفت مقرر گردید که گزارشی از نتایج و ماحصل کمیته مذکور به این مرکز ارائه گردد که گزارشی در این رابطه در سوابق یافت نشد. صرفاً تشکیل این کمیته در وزارتخانه مربوطه بر اساس گزارش مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۱۸ توسط واحد اجتماعی مرکز اعلام شده است.

به نظر می‌رسد در سال ۱۳۸۳ در راستای عملی نمودن بند (د) ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/۰۳/۰۹ لایحه دیگری تحت عنوان لایحه «بیمه خاص زنان و کودکان» مطرح گردید (پیوست ۷). پیرو تهیه این لایحه محمد حسین شریف‌زادگان، وزیر رفاه و تأمین اجتماعی طی نامه‌ای به شماره ۱۰۰/۵۲۰ مورخ ۱۳۸۳/۰۶/۰۸ نظر به این که طراحی و ارائه راهکارهای بیمه‌ای خاص برای زنان سرپرست خانوار و حمایت از کودکان در دستور کار این وزارت قرار داشت درخواست همکاری و ارائه کلیه مطالعات موجود، قوانین و آیین‌نامه‌های مرتبط به این وزارت را نمودند. این لایحه مورد بررسی و نقد کارشناسان مرکز امور مشارکت زنان و کودکان قرار گرفت و نظرات بسیاری در رابطه با لایحه مذکور ایفاد گردید. نکته مهمی که در این نظرات نیز مورد اشاره قرار گرفته است عدم توان ارائه سیستم بیمه‌ای یکسان برای زنان و کودکان به جهت تفاوت نیازها و نوع حمایت‌های لازم از این دو گروه به صورت یکسان می‌باشد. همچنین در این نظرات بیان شد که بیمه طرحی طولانی مدت است که اهداف حمایتی کوتاه مدت این طرح را نمی‌تواند برآورده نماید؛ لذا مباحث حمایتی طرح باید از بیمه موجود در آن تفکیک گردد.

با روی کار آمدن دولت جدید ابتدا گزارشی از عملکرد مرکز در دوره‌های پیشین در رابطه با طرح مذکور تهیه گردید و در این راستا طی مکاتبه‌ای به تاریخ ۱۳۸۴/۰۹/۲۶ توسط مرکز امور زنان و خانواده درخواست تعامل دوسویه با وزارتخانه مذکور جهت جلوگیری از موازی‌کاری شد. مرکز امور زنان و خانواده جلسات متعددی در این زمینه با سازمان بهزیستی برگزار نمود و بر اساس توافقات انجام شده با سازمان بهزیستی خواستار موافقتنامه مجدد با سازمان بهزیستی به عنوان متولی این طرح گردید.

سپس لایحه‌ای جدید به عنوان «لایحه بیمه زنان» تحت یک ماده واحد طی مکاتبه‌ای به تاریخ ۱۳۸۴/۱۱/۱۱ از سوی معاون حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید که ضمن موافقت دستور به عمل به سرعت آن گردید. متن لایحه مذکور به پیوست ضمیمه می‌باشد (پیوست ۸). لایحه مذکور پیشنهاد معاون محترم حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور می‌باشد که در تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۳ توسط مشاور طرح در سازمان تأمین اجتماعی، آقای نافع به مرکز امور زنان و خانواده جهت اظهار نظر ارسال گردید.

مرکز امور زنان و خانواده در رابطه با این لایحه بیان داشت که به جهت عدم الزام آور بودن و با ورود کلمه «می‌تواند» در سطر اول ماده هیچگونه الزام قانونی برای زوج جهت بیمه زوجه ندارد. همچنین پیش‌بینی الزام به بیمه در عقد نکاح دائم به جهت تفاوت سطح اقتصادی خانواده‌ها و بعضاً عدم بضاعت کافی در پرداخت سهم بیمه ممکن نیست؛ لذا می‌توان خانواده‌ها را با توجه به موقعیت اقتصادی آنان در طرح طبقه‌بندی نمود و بر این اساس مشارکت دولت را تعیین کرد. به علاوه لایحه مذکور کل زنان فاقد پوشش تأمین اجتماعی را در بر نمی‌گیرد چراکه تعلق این بیمه مشروط به شرط ازدواج گردیده است. همچنین قید «از تاریخ تصویب این قانون» و «به هنگام عقد نکاح» موید این مطلب است که قانون مذکور توجهی به ازدواج‌های گذشته ندارد.

در خصوص تبصره (۱) این پیش‌نویس باید گفت مقتضی است بند (ج) طلاق را صرفاً در صورت خواسته زوج یا توافق زوجین بدانند و یا ناشی از عسر و حرج زوج صورت گرفته باشد. همچنینی حدود و ثغور بیمه‌ای در آن معین نشده و وضعیت آنان نسبت به سایر بیمه‌ها و برقراری همزمان آن‌ها نیز تعیین نگردیده است.

به نظر می‌رسد به طور کلی لایحه مذکور از اهداف اصلی مورد نظر طرح پیش‌بینی این بیمه دور افتاده است در مقدمه توجیهی این لایحه علل تدوین لایحه مذکور را حل مشکل بالا رفتن سن ازدواج، تعیین مهریه‌های غیر متعارف، تأمین آینده زوجه و نهایتاً آسان‌سازی امر ازدواج و تشکیل خانواده عنوان نموده است. این ماده واحد با محدود کردن گروه هدف قانون به افرادی که از تاریخ تصویب این قانون ازدواج دائم می‌نمایند عملاً زنان سالخورده و یا از کارافتاده‌ای که به دلیل عدم حضور در بازار کار از بیمه برخوردار نیستند را از مزایای این قانون محروم نموده است.

همچنین این مرکز مجدداً به تاریخ ۱۳۸۵/۰۷/۰۳ با عنایت به موضوع بند (د) ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی و اقدامات صورت پذیرفته توسط وزارت تعاون، رفاه و تأمین اجتماعی در زمینه تهیه و تدوین پیش‌نویس طرح صندوق بیمه زنان خودسرپرست، خواستار تعامل دوسویه و پیشگیری از هرگونه موازی کاری شد.

با مصوبه شماره ۳۶۰۲۲/۱۰۳۶۰۴ مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۲۷ هیئت محترم دولت، مرکز امور زنان و خانواده موظف به همکاری با فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی به منظور بررسی نحوه اجرای کامل بیمه زن خانه‌دار شد که این امر منجر به تهیه پیش‌نویس اساسنامه صندوق بیمه زنان خانه‌دار شد.

در دی ماه ۱۳۸۶ ضمن تهیه گزارشی جامع و ارائه توجیهات لازم برای پیش‌بینی بیمه زنان خانه‌دار، پیش‌نویس لایحه اساسنامه صندوق بیمه خاص زنان خانه‌دار توسط کارشناس اجتماعی امور زنان و خانواده تهیه و تنظیم گردید که تمامی مستندات قانونی مرتبط با تهیه بیمه زنان خانه‌دار در آن ذکر گردیده است (پیوست ۹). این پیش‌نویس در کارگروهی که کمیسیون دولت تشکیل داد مورد غور و بررسی قرار گرفت و به جهت مخالفت اکثر اعضای کارگروه نسبت به ایجاد صندوق جدید طبق قانون خدمات کشوری طرح موفق نبود.

در راستای اجرایی شدن در پی تصمیم کمیسیون اجتماعی دولت در سال ۱۳۸۷ وزارت رفاه مسئول پیگیری طرح گردید و در این رابطه کارگروهی تشکیل شد که تصمیم بر اصلاح بند (ب) تبصره ۳ ماده ۴ قانون تأمین اجتماعی به منظور احتساب بیمه زن خانه‌دار در قالب بیمه حرف و مشاغل آزاد گرفت. این تصمیم در هیئت مدیره تأمین اجتماعی تصویب و برای اقدام به واحدهای اجرایی ابلاغ گردید. با صدور بخشنامه سازمان تأمین اجتماعی مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۲۳ زنان خانه‌دار با رعایت شرایط مقرر در بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد از تاریخ صدور این بخشنامه در زمره مشمولین این صندوق قرار گرفتند و در صورت تمایل به صورت خود اظهاری با رعایت شرایط مقرر این نوع بیمه می‌توانند بیمه شوند. بر اساس این صندوق حق السهم بیمه زنان خانه‌دار با توجه به تعهدات بیمه‌ای برای زن متقاضی ۱۲ درصد (بیمه بازنشستگی و فوت بعد از بازنشستگی)، ۱۴ درصد (بیمه بازنشستگی و فوت قبل و بعد از بازنشستگی) و ۱۸ درصد (بیمه بازنشستگی، از کار افتادگی و فوت) می‌باشد و ۲ درصد از باقیمانده نیز توسط دولت پرداخت می‌شود. فرم سازمان تأمین اجتماعی که شرایط صندوق مذکور در آن ذکر گردیده است به ضمیمه پیوست می‌باشد (پیوست ۱۱). به علاوه، با توجه به مقررات صندوق بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد متقاضیان بیمه زنان خانه‌داری که فاقد سابقه پرداخت بیمه در سازمان تأمین اجتماعی هستند، در هنگام درخواست نباید از ۴۵ سال تمام بیشتر باشد. در صورتی که سن آنها بالاتر از سال ذکر شده باشد، در صورت داشتن سابقه پرداخت حق بیمه قبلی به ازای نصف مدت سابقه، به سقف سنی مجاز آنها اضافه می‌گردد. همچنین درخواست برای متقاضیانی که دارای ده سال سابقه حق بیمه باشند بدون شرط سنی پذیرفته می‌شود.

به علاوه در مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی جلسه ۷۰۹-۷۱۰-۷۱۱-۷۱۲ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۲۲-۱۳۹۱/۰۲/۰۵-۱۳۹۱/۰۲/۱۹-۱۳۹۱/۰۳/۰۲ موضوع تعیین مشوق‌های فرزندآوری در بند ۱۳-۱۸ از ماده ۳۰ احتساب خانه‌داری به عنوان شغل و کمک به بیمه بازنشستگی زنان متأهل خانه‌دار با پرداخت بخشی از حق بیمه توسط دولت متناسب با درآمد خانواده تصویب گردید.

با توجه به مشکلات اجرایی که زنان خانه‌دار بر اساس عدم توان مالی کافی برای تأمین حق السهم خود، تأخیر در تخصیص بودجه دولتی و فسخ قرارداد در صورت عدم پرداخت حق بیمه ظرف سه ماه مواجه شدند و به تبع آن عدم استقبال گروه هدف از سیستم خویش فرمایی سازمان تأمین اجتماعی، در زمان دولت دهم پیگیری این امر از طریق حقوقی خارج شد و به یکی از مشاورین ایشان محول گشت که پس از ۲ سال به دلیل بی‌نتیجه ماندن به ستاد ملی زن و خانواده محول گردید. ستاد ملی زن و خانواده در جلسه ششم خود با حضور اعضا اجرای طرح بیمه زنان خانه‌دار را به تصویب رساند (پیوست ۱۰). بر اساس این مصوبه با هدف اجرایی نمودن طرح بیمه زنان خانه‌دار و به منظور اجرای فاز مقدماتی مرحله دائمی طرح، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی همزمان با اجرای طرح پلکانی بیمه زنان خانه‌دار، با انجام اصلاحات قانونی «صندوق بیمه روستاییان و عشایر» را به «صندوق بیمه اجتماعی فراگیر» تغییر داده و در قالب درخواست اصلاحیه فوری به مجلس شورای اسلامی ارسال نماید. این وزارت با همکاری معاونت حقوقی ریاست جمهوری موظف به تهیه آیین‌نامه اجرایی این صندوق می‌باشد.

همچنین به منظور اجرای فراگیر این طرح برنامه ششم و هفتم توسعه، معاونت نظارت راهبردی ریاست جمهوری با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ذیل فصل تأمین اجتماعی و با تعیین ماده مستقل، ساز و کارهای مربوط به «بیمه اجتماعی فراگیر» را با رویکرد پوشش کامل زنان خانه‌دار تدوین و عملیاتی نماید.

از نحوه اجرای مصوبه مذکور و نحوه عملکرد دستگاه‌های مربوطه در رابطه با اجرایی شدن مصوبه هیچگونه سوابق و عملکردی در سوابق موجود نیست. ضروری است که از ستاد گزارش اخذ گردد. با توجه به بررسی‌های انجام گرفته و پاسخ‌های واصله از کارشناسان، این مصوبه به جهت عدم درج در سربرگ دولت قدرت چندان اجرایی نیافت.

در نهایت متمم بودجه سال ۱۳۹۲ از بودجه سیاست‌های جمعیتی مقرر شده است تعداد ۲۰۰ هزار نفر زنان خانه‌دار با منابع ۱۰۰ میلیارد که در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار می‌گیرد، در اولویت قرار گیرند که زنان بی‌سرپرست، بدسرپرست، سرپرست خانوار که تحت پوشش سازمان‌های حمایتی نیستند و در اولویت نوبت هستند، در اولویت می‌باشند که حسب اطلاع ۱۲۰ هزار نفر از سازمان بهزیستی و ۸۰ هزار نفر از کمیته امداد معرفی شده و قرار بود کارگروهی در مرکز تشکیل گردد تا افراد را شناسایی کند.

در این راستا با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکاتبه گردید تا گزارش نحوه عملیاتی شدن به اطلاع رسانده شود که تا کنون پاسخی واصل نشده است.

با بررسی واحد حقوقی به تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۱ و ارائه گزارشی از علل عدم موفقیت طرح بیمه زنان خانه‌دار، راهبردهایی به معاون محترم امور زنان و خانواده رئیس جمهور جهت به نتیجه رسیدن بیمه مذکور ارائه شد. بر اساس این راهبرد علل عدم موفقیت طرح مذکور با وجود اهتمام دولت و گذراندن مصوبات متعدد علل زیر ارزیابی شد:

- اتکا به درآمد خانوار
- عدم تناسب سهم بیمه شده با وضعیت درآمدی خانوار و بالا بودن میزان سهم بیمه شونده
- عدم طراحی مکانیزم تخصیص و سازوکار بیمه‌ای
- عدم تعیین دستگاهی خاص و ثابت به عنوان متولی طرح
- مقطعی بودن طرح‌ها و عدم استمرار
- عدم وجود بودجه پایدار و عدم ثبات ردیف بودجه‌ای خاص در راستای اجرای این طرح

این گزارش با بیان تجربه عدم موفقیت تدوین اساسنامه صندوق بیمه زنان خانه‌دار به جهت ممنوعیت ایجاد صندوق جدید و ایجاد بار مالی برای دولت و لزوم پذیرش دستگاه متولی و تجربه ناموفق دیگر مبنی بر پیش‌بینی بیمه زنان خانه‌دار در بودجه سنواتی سال ۱۳۹۲ که با وجود تعریف اعتبار خاص، بودجه مربوطه صرف اجرای موضوع نگردید، پیشنهاد اضافه نمودن زنان خانه‌دار به مشمولین صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر را مطابق نظر کارشناس پیشین مشاور طرح، مطرح نمود که در مصوبه ستاد ملی زن و خانواده مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۰۷ نیز مورد اشاره قرار گرفته بود.

این پیشنهاد به جهت شباهت افراد مشمول آیین‌نامه این صندوق از حیث فقدان کارفرما و تعهدات بیمه‌ای مشابه (بازنشستگی، از کار افتادگی، پیری و فوت) و به سبب جلوگیری از ایجاد صندوق جدید و استفاده از ظرفیت صندوق‌های موجود مطرح شد.

با مطرح شدن پیشنهاد طرح بیمه اجتماعی فراگیر و بحث برقراری حداقل بیمه اجتماعی برای افرادی که تحت پوشش صندوق‌های بیمه‌ای قرار ندارند و ارائه طرح بیمه اجتماعی فراگیر (همگانی) از سوی معاونت امور مجلس رئیس جمهور به کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک جهت تصویب در تاریخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۰ نظراتی مبنی بر پیش‌بینی بیمه زنان خانه-

دار در این بخش مطرح شد (پیوست ۱۰). معاونت امور زنان و خانواده پیشنهادات خود را در رابطه با این طرح اعلام نمود. از جمله معاونت اظهار داشت مطابق اصل ۲۹ قانون اساسی، برخورداری از تأمین اجتماعی یک حق همگانی است، در حالی که تاکنون بسیاری از اقشار جامعه از جمله زنان خانه‌دار زیر پوشش بیمه‌های اجتماعی جهت حمایت در برابر مخاطراتی همچون بازنشستگی، ازکارافتادگی، پیری یا فوت نیستند. بر اساس نظر این معاونت به جهت صندوق بیمه‌های اجتماعی اجباری تا کنون قادر به پوشش دادن جامعه هدف این طرح نبوده‌اند؛ لذا تشکیل صندوق مجزا برای این نوع بیمه از نقاط قوت این طرح است.

بر اساس ماده ۱ متن طرح شماره ۲ بیمه اجتماعی فراگیر، کلیه افرادی که مشمول بیمه اجباری نباشند در بر می‌گیرد و در بند (۳) ماده ۵ زنان سرپرست خانوار، خودسرپرست، بدسرپرست و در بند (۴) خود بیمه زنان خانه‌دار را از اقشار دارای اولویت طرح مذکور مطرح نموده است.

کلیات طرح بیمه اجتماعی فراگیر (همگانی مستند به نامه شماره ۵۳۰۵ مورخ ۱۳۹۳/۱/۲۶ از سوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی به جهت بار مالی و شمول اصل ۷۵ قانون اساسی و عدم حضور نماینده دولت برای دفاع از طرح از موضع دولت رد شد و لذا مطابق ماده (۱۴۷) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، ادامه رسیدگی به طرح مزبور و قرار گرفتن گزارش رد کمیسیون در دستور کار مجلس شورای اسلامی، منوط به تقاضای پانزده نفر از نمایندگان مجلس شد. این بیمه مجدداً حسب دستور جلسه ۲۰۷ مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۱ در اجرای ماده ۱۴۷ آیین‌نامه داخلی مجلس و با تقاضای بیش از ۱۵ نفر نماینده در اجرای ماده ۱۰۴ با اولویت در دستور کار مجلس قرار گرفت.؛ نظرات معاونت در رابطه با طرح مذکور با تأکید بر افزودن بیمه زنان خانه‌دار به این طرح به صورت مکتوب به کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک و معاون محترم امور مجلس ریاست جمهوری ارسال گردید (پیوست ۱۱).

با ارائه پیشنهادات فوق معاونت امور زنان و خانواده در تاریخ ۱۳۹۳/۱/۲۷ جلسه‌ای با حضور دستگاه‌های مرتبط و کارشناسان این حوزه جهت تعیین تکلیف در رابطه با بیمه زنان خانه‌دار برگزار نمود که مطابق گزارشات موجود از جلسه صورت جلسه و بازخوردی از جلسه مذکور استخراج نشد و صرفاً پیشنهاداتی از سوی نماینده تأمین اجتماعی جهت تصویب و اجرایی شدن بیمه زنان خانه‌دار مطرح شد:

- سازمان تأمین اجتماعی از تغییر صندوق بیمه کشاورزان، روستاییان و عشایر به صندوق بیمه اجتماعی فراگیر (همگانی) حمایت نماید.
- آیین‌نامه اجرایی این بیمه تهیه گردد تا نظر به ضرورت چند لایه بودن، از زنان واجد شرایط تا تکمیل نهایی گروه زنان خانه‌دار حمایت به عمل آید.

همچنین در این جلسه نماینده کمیته امام خمینی (ره) اعلام نمودند که تا کنون با توافق کمیته امداد با مسئولین دولتی موفق به بیمه ۱۷۰/۰۰۰ نفر زن در شهرها و ۳۵/۰۰۰ نفر در روستاها گردیده‌اند.

همچنین این معاونت طی مکاتبه‌ای به تاریخ ۱۳۹۳/۲/۲۴ خواستار معرفی نمایندگان تام‌الاختیار به منظور تعامل با معاونت امور زنان و خانواده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گردید.

در حال حاضر معاونت امور زنان و خانواده با مکاتبات فراوان با دستگاه‌های مربوطه از جمله کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک، معاون محترم امور مجلس ریاست جمهوری با تأکید بر احتمال رد طرح بیمه اجتماعی فراگیر (همگانی)، به جهت عدم دفاع نماینده دولت از آن در کمیسیون مجلس و تنها مأمّن مناسب و موجود جهت بیمه نمودن اقشار نیازمند حمایت اقتصادی، اجتماعی جامعه به ویژه زنان خانه‌دار، بر اهمیت تصویب این طرح و لزوم پیش‌بینی بیمه برای زنان خانه‌دار در قالب این طرح تأکید نموده. همچنین با تأکید بر این مطالب طی مکاتباتی با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواستار بررسی طرح و ارائه لایحه از سوی این وزارت در رابطه با بیمه اجتماعی فراگیر (همگانی) با لحاظ بیمه زنان خانه‌دار در آن گردیدند و در این رابطه ماده واحده پیشنهادی معاونت در رابطه با تبدیل صندوق بیمه کشاورزیان، روستاییان و عشایر به صندوق بیمه اجتماعی فراگیر و ادغام بیمه زنان خانه‌دار در آن به این وزارتخانه ارائه گردید که طی جلسه‌ای با وزارت مربوطه، این وزارت در حال مطالعه و تدوین لایحه مربوطه در رابطه با بیمه اجتماعی فراگیر می‌باشد.